

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН ХЛОРМЕКВАТ-ХЛОРИД В ПОСІВАХ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ, ВИРОЩУВАНОЇ НА РІЗНИХ ФОНАХ ЖИВЛЕННЯ

В.В. Позняк

*Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
waso.84@ukr.net*

Повноцінне використання ґрунтових ресурсів Степу України при вирощуванні пшениці озимої можливе за умови оптимізації агротехнічних заходів її вирощування з урахуванням максимальної реалізації біологічного потенціалу сортів та ґрунтово-кліматичних умов. В зв'язку з цим, важливим є вирішення питання щодо ефективного застосування ретарданту Сінхроні SL фірми «Green Express» (діюча речовина хлормекват-хлорид) у посівах з різним рівнем живлення, тому що широке впровадження рістрегулюючих речовин є резервом інтенсифікації виробництва зерна пшениці озимої та підвищення його якості.

Протягом трьох років досліджень (2012-2014 роки) на ділянках з чорноземом звичайним малогумусним по чорному пару на трьох фонах мінерального живлення (фактор А): $P_{30}K_{20}$; $N_{30}P_{60}K_{30}$; $N_{60}P_{90}K_{60}$ (з додатковим внесенням азоту навесні до кожного з фонів живлення – N_{30} або $N_{30}+N_{30}$ згідно схеми досліду). Фактором Б слугував препарат сінхроні SL фірми «Green Express», діюча речовина якого хлормекват-хлорид, яким оброблялось насіння (інкрустація) перед сівбою та рослини – згідно рекомендацій – восени на початку фази куцнення, а також навесні – після відновлення весняної вегетації та на початку фази виходу в трубку. Сорт пшениці озимої «Співанка» висівався нормою висіву 4,5 млн. шт. схожого насіння на гектар. Розміщення ділянок систематичне. Площа облікової ділянки – 33 м²

За осінній період вегетації суттєвої різниці в біометричних показниках рослин пшениці озимої між варіантами досліду не спостерігалось. Ріст і розвиток рослин залежав від рівня вологозабезпечення, температурного і поживного режимів та тривалості вегетації. На момент припинення осінньої вегетації висота рослин в середньому складала 19,5-21,1 см. Вплив внесених добрив в цей

період теж був не суттєвим (в межах 2-4 %), тому, що на початкових етапах розвитку пшениці рослинам вистачало поживних речовин ґрунту, навіть на мінімальному фоні удобрення.

Навесні, при застосуванні хлормекват-хлориду спостерігалось збільшення маси 100 абсолютно сухих рослин в середньому на 12,9 %. Залежно від варіанту удобрення спостерігалось збільшення маси рослин зі збільшенням дози внесених добрив (на 14,5 %). Найбільшу висоту і масу мали рослини пшениці озимої, що були оброблені ретардантом, і росли на більш високому фоні добрив.

Обробка ретардантом хлормекват-хлоридом та застосовані дози добрив впливали на ріст, розвиток і формування урожаю протягом всієї весняно-літньої вегетації. В таких посівах змінювались кількість рослин, стебел, продуктивних стебел на одиниці площі посівів, а також продуктивна кущистість, маса зерен з одного колоса та маса 1000 штук зерен.

В середньому за три роки досліджень вищий рівень урожаю зерна пшениці озимої отримано при удобренні дозою $P_{30}K_{20}+N_{30}$ та $N_{30}P_{60}K_{30}+N_{30}$ у поєднанні з обробкою регулятором росту восени і одноразовою або дворазовою обробкою навесні та у варіанті з інкрустацією насіння ретардантом перед сівбою і одноразовою обробкою посівів навесні. Приріст урожаю від обробки рослин регулятором росту в середньому за роки досліджень складала: на фоні удобрення $P_{30}K_{20}+N_{30}$ – 9,6-12,1 %; на фоні $N_{30}P_{60}K_{30}+N_{30}$ – 8,7-10,2 %; на фоні $N_{60}P_{90}K_{60}+N_{30}+N_{30}$ – 6,6 - 7,2 % порівняно з контрольним варіантом без застосування регулятора росту.

Отже, обробка ретардантом хлормекват-хлорид впливала на ріст, розвиток і формування урожаю рослинами пшениці озимої сорту Співанка протягом всієї весняно-літньої вегетації, що при найбільш ефективних варіантах обробки рослин обумовило отримання приросту урожаю зерна в середньому за роки досліджень 0,54-0,61 т/га. В умовах північного Степу при вирощуванні пшениці озимої більш доцільними є дози мінеральних добрив $P_{30}K_{20}+N_{30}$ і $N_{30}P_{60}K_{30}+N_{30}$ порівняно з дозою $N_{60}P_{90}K_{60}$.